

cutting through complexity™

Áhrif af framkomnum tillögum um lagaumhverfi í sjávarútvegi á Grýtubakkahrepp.

Frumvarp til laga um stjórn fiskveiða.
Þingskjal 1052 - 657

Frumvarp til laga um veiðigjald
Þingskjal 1053 – 658

15. apríl 2012

- Í skýrslu þessari eru dregnar saman athuganir KPMG um áhrif breytinga á lögum um fiskveiðistjórnun sem lögð voru fram á alþingi í mars 2012, á Grýtubakkahrepp. Er um að ræða tvö þingmál; Frumvarp til laga um stjórn fiskveiða (657. mál) og Frumvarp til laga um veiðigjöld (658. mál).
- Við höfum við stuðst við upplýsingar og gögn sem við höfum aðgang að, auk ýmissa opinberra gagna. KPMG ber ekki ábyrgð á réttmæti allra þessara upplýsinga þar sem við höfum ekki staðfest áreiðanleika þeirra með neinum hætti.
- Við tökum fram að við höfum ekki sannreynt hvort þau gögn sem við höfum fengið séu tæmandi um hvert og eitt atriði. Við höfum gengið út frá því að þau ljósrit sem við höfum fengið afhent, og eftir atvikum útprentanir, séu rétt og gefi rétta mynd af frumriti. Við höfum ekki leitað upplýsinga frá utanaðkomandi aðilum, né kannað áreiðanleika fenginna gagna og upplýsinga hjá slíkum aðilum, nema þess sé sérstaklega getið.
- Ekki verður framkvæmd sérstök könnun á áreiðanleika þeirra ytri gagna sem stuðst verður við en miðað er við að um heimildir traustra aðila sé að ræða. Athygli lesenda skýrslunnar verður vakin á að slík könnun eða villa í heimildum gætti leitt til annarrar niðurstöðu um verkefnið. KPMG getur ekki ábyrgst nákvæmni né áreiðanleika þeirra upplýsinga sem þannig er aflað né að þær séu tæmandi.
- Gert er ráð fyrir að skýrsla KPMG verði birt opinberlega eftir að hún hefur verið afhent og gerir KPMG ekki athugasemdir við það.
- KPMG ber enga ábyrgð á ákvörðunum sem teknar kunna að vera á grundvelli skýrslunnar. Öll ábyrgð vegna ákvarðana sem teknar verða á grundvelli skýrslunnar eða niðurstaðna sem í henni eru, er hjá þeim aðilum er að málinu kunna að koma.
- KPMG fær greitt fyrir verkefnið í samræmi við unnar vinnustundir.

Í tengslum við þessa skýrslu má hafa samband við:

Benedikt K. Magnússon

Fyrirtækjasvið

Partner

KPMG Ísland

bmagnusson@kpmg.is

Flosi Eiríksson

Fyrirtækjasvið

Verkefnastjóri

KPMG Ísland

feiriksson@kpmg.is

Sigurjón Örn Arnarson

Endurskoðunarsvið

Verkefnastjóri

KPMG Ísland

sarnarson@kpmg.is

Tel +354 545 6000

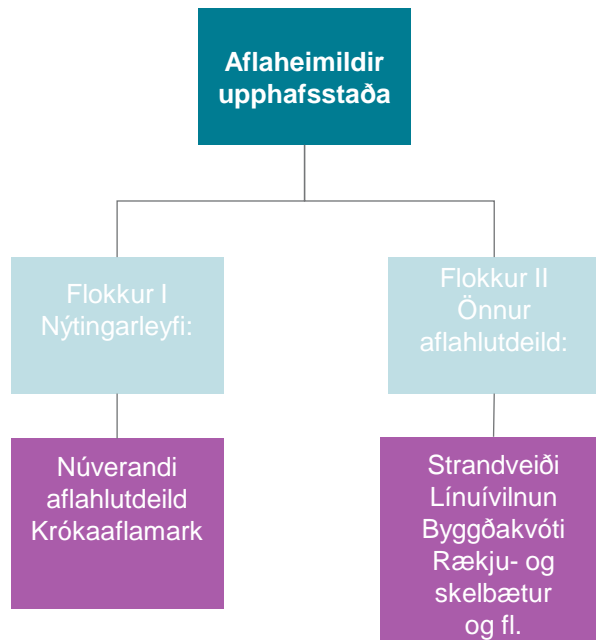
Fax +354 545 6003

Um breytingar á stjórn fiskveiða

- Miklar umræður hafa farið fram á undanförunum misserum um skipan fiskveiðistjórnunar við Ísland. Að hálfu fyrrverandi sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra voru lögð fram tvö frumvörp á þingi í maí 2011 (mál nr. 826 og 827) og var annað þeirra, oft kallað í almennri umræðu „minna frumvarpið“ afgreitt sem lög frá Alþingi 19. júní 2011. Hitt frumvarpið kom ekki til efnislegrar meðferðar á þingi.
- Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra lagði fram þann 26. mars 2012 „Frumvarp til laga um stjórn fiskveiða“ (þingskjal 1052 – 657. mál) sem hluta af umfangsmiklum breytingartillögum um umhverfi sjávarútvegs á Íslandi lagði ráðherra einnig fram „Frumvarp til laga um veiðigjöld“ (þingskjal 1053 – 658. mál).
- Frumvörpin eru nú bæði til meðferðar á Alþingi.
- Í þessari skýrslu er leitast við að draga fram hvaða áhrif Frumvarp um stjórn fiskveiða (657. máli) hefur á aflaheimildir í Grýtubakkahreppi. Jafnframt eru áhrif frumvarps um veiðigjöld skoðuð.

Meginbreytingar á Frumvarpi um stjórnun fiskveiða

- Meginbreytingin sem felst í frumvarpinu er að aflahlutdeildum er skipt í tvo flokka. Annars vegar flokk I, „Nýtingarleyfi“ og hins vegar flokk II „Önnur aflahlutdeild“. Undir nýtingarleyfi falla núverandi handhafar aflaheimilda en í annarri aflahlutdeild eru aðrar heimildir s.s. heimildir sem ráðstafað er á kvótapiingi, strandveiðiheimildir, bætur og byggðakvóti, línuvílnun, fiskveiðar til eigin nota og frístundaveiðar.

- Hér er að ofan er þessi grundvallarbreyting sett fram með myndrænum hætti.

Meginbreytingar í frumvarpinu, framhald

- Framlag til kvótaþings samanstendur að stórum hluta af fiskveiðiheimilum sem eru innkallaðar hjá núverandi handhöfum aflaheimilda. Auk þess er gert ráð fyrir að ef aukning í heildarveiðiheimildum þorsks verður að þá renni fyrstu 4.500 tonninn óskipt til kvótaþings en komi ekki til úthlutunar með hlutfallslegum hætti hjá þeim sem nú hafa aflaheimildir.
- Hér að neðan eru sýndar veiðiheimildir í flokki II miðað við núgildandi fiskveiðiár og óbreyttar heildarveiðiheimildir skv. VII bráðabirgðaákvæði frumvarpsins.

Aflahlutdeild, flokkur II		Aflahlutdeild í samræmi við	
(þorskígildistonn)	Fiskveiðiárið 2011-2012 ¹	frumvarp	
Strandveiðar	6.665	6.665	
Línuviltun	5.077	4.655	
Byggðakvóti	6.204	3.100	
Rækju- og skelbætur	2.010	1.340	
Frístundaveiðar	252	335	
Ráðstöfun til kvótaþings	-	15.500	
– aukning heimilda ²	-	4.500	
Áframeldi þorskur	420	420	
Samtals án aukn.	20.628	32.015	
Samtals með aukn.		36.515	

Ath.¹ Makríl er ekki talinn með.

Ath.² Áætlun aukning heimilda er í samræmi við 3. mgr. 18. greinar.

- Gert er ráð fyrir að ráðherra setji nánari reglur um starfsemi kvótaþings í reglugerð en þar er meðal annars heimilt að kveða á um hámarksmagn sem hver aðili getur boðið í og skiptingu milli tímabila. Einnig um fjármál, tryggingar, lágmarksverð, greiðslumiðlun og fleira.
- Eins og sjá má í ofangreindri töflu er samdráttur í ráðstöfun til línuviltunar, byggðakvóta og rækju- og skelbóta. Þá eykst til að mynda strandveiðiúthlutun ekki þó gert sé ráð fyrir aukningu heildarheimilda.
- Á kvótaþingi yrði fast að 20.000 tonnum ráðstafað (m. aukningu) til samanburðar má nefna að heildarheimildir skipa skráðra í Grýtubakkahreppi fyrir yfirstandandi fiskveiðiár í þorskígildistonnunum eru 8.956 tonn að makríl undanskyldum.
- Ekki liggur fyrir hvaða áhrif kvótaþing mun hafa á verðmyndun á aflaheimildum.

Veiðheimildir í Grýtubakkahreppi

Veiðheimildir útgerða í Grýtubakkahreppi

- Í töflunni hér fyrir neðan eru dregnar saman aflaheimildir skipa skráðra í Grýtubakkahreppi. Byggt er á úthlutun fyrir kvótaárið 2011 – 2012 að óbreyttum lögum.
- Sýnd er úthlutun án áhrifa laga nr. 70/2011 og úthlutun fiskveiðiársins 2011/2012 að makríl undanskyldum.
- Þessu til viðbótar fékk byggðarlagið Grenivík úthlutað 182 þorskígildistonnunum í byggðakvóta.

Aflaheimildir útgerða í Grýtubakkahreppi - fyrir gildistöku laga nr. 70/2011 og heimildir 2011/2012						
Tegund	Heildar aflaheimildir	Hlutfall útgerða í Grýtubakkahreppi	Hluti í tonnum	Þorskígildi	Þorskígildi 2011/2012	
Þorskur	177.000	2,0%	2.752	2.752	2.688	
Ýsa	45.000	2,8%	975	867	867	
Ufsi	52.000	2,5%	1.031	650	636	
Karfi	40.000	2,3%	903	641	637	
Djúpkarfi	12.000	2,2%	261	219	218	
Keila	7.000	0,1%	7	3	3	
Langa	9.000	2,5%	179	99	98	
Grálúða	13.000	0,7%	86	183	181	
Skötuselur	2.500	1,4%	32	50	50	
Skarkoli	6.500	1,8%	110	74	74	
Steinbítur	10.500	0,6%	46	38	39	
Langlúra	1.300	0,5%	6	3	3	
Sandkoli	500	0,1%	1	0	0	
Skrápflúra	200	0,3%	0	0	0	
Þykkvalúra	1.800	2,9%	49	55	55	
Síld	43.022	10,3%	4.445	578	564	
Loðna	591.371	2,7%	15.706	1.571	1.550	
Kolmunni	63.448	4,8%	3.022	393	388	
Norsk ísl-síld	99.365	4,5%	4.462	714	693	
Norsk ísl-síld 2	22.491	4,5%	1.010	162	157	
Þorskur Noregur	6.895	0,6%	34	34	34	
Þorskur-rússland	4.310	0,6%	22	22	21	
Úhafskarfi	9.926	-	-	-	-	
Úthafsækja	-	-	-	-	-	
Innfjarðarrækja	-	-	-	-	-	
Hörpudiskur	-	-	-	-	-	
Humar	2.100	-	-	-	-	
Samtals		2,9%		9.109	8.956	

Veiðheimildir í Grýtubakkahreppi, framhald

Breytingar

- Í töflunni hér að neðan eru dregnar fram þær breytingar sem verða á aflaheimildum skipa í Grýtubakkahreppi miðað við forsendur frumvarpsins.
- Eins og sjá má dragast heimildir saman um rúmlega 321 þorskígildistonn (3,5%) frá því fyrir gildistöku laga nr. 70/2011 og 167 þorskígildistonn (1,9%) frá yfirstandandi fiskveiðiári.

Aflaheimildir útgerða í Grýtubakkahreppi - í samræmi við ný lög

Tegund	Heildar aflaheimildir	Frád. skv. Frumvarpi	Aflaheimildir	Hlutfall útgerða í Grýtubakkahreppi	Hluti í tonnum	Þorskígildi	Samdráttur í tonnum	Samdráttur í þorskígildum	Samdráttur í þorskígildum frá fiskveiðiári 2011/2012
Þorskur	177.000	-16.815	160.185	2,0%	2.689	2.689	-64	-64	1
Ýsa	45.000	-3.105	41.895	2,8%	987	878	12	11	11
Ufsi	52.000	-3.744	48.256	2,5%	1.010	636	-22	-14	-0
Karfi	40.000	-2.120	37.880	2,3%	855	607	-48	-34	-30
Djúpkarfi	12.000	-636	11.364	2,2%	247	207	-14	-12	-10
Keila	7.000	-371	6.629	0,1%	7	3	-0	-0	-0
Langa	9.000	-477	8.523	2,5%	170	93	-10	-5	-4
Grálúða	13.000	-689	12.311	0,7%	82	173	-5	-10	-8
Skótuselur	2.500	-133	2.368	1,4%	30	48	-2	-3	-2
Skarkoli	6.500	-345	6.156	1,8%	104	71	-6	-4	-3
Steinbítur	10.500	-1.029	9.471	0,6%	47	39	1	1	0
Langlúra	1.300	-69	1.231	0,5%	6	3	-0	-0	-0
Sandkoli	500	-27	474	0,1%	0	0	-0	-0	-0
Skráplúra	200	-11	189	0,3%	0	0	-0	-0	-0
Þykkvalúra	1.800	-95	1.705	2,9%	46	53	-3	-3	-2
Síld	43.022	-2.280	40.742	10,3%	4.210	547	-236	-31	-17
Loðna	591.371	-31.343	560.028	2,7%	14.873	1.487	-832	-83	-62
Kolmurni	63.448	-3.363	60.085	4,8%	2.862	372	-160	-21	-16
Norsk ísl-síld	99.365	-5.266	94.099	4,5%	4.225	676	-236	-38	-17
Norsk ísl-síld 2	22.491	-1.192	21.299	4,5%	956	153	-54	-9	-4
Þorskur Noregur	6.895	-365	6.530	0,6%	33	33	-2	-2	-1
Þorskur-rússland	4.310	-228	4.081	0,6%	20	20	-1	-1	-1
Úhafskarfi	9.926	-526	9.400	-	-	-	-	-	-
Úthafsækja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Innfjarðarrækja	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hörpudiskur	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Humar	2.100	-111	1.989	-	-	-	-	-	-
Samtals	-	-	-	-	33.460	8.789	-1.680	-320	-167

Um töfluna

- Í fremsta dálknum eru heildaraflaheimildir í samræmi við núverandi lög, í dálki 2 er frádrag í einstökum tegundum, í þriðja dálki aflaheimildir eins og þær munu standa. Hlutfall Grýtubakkahrepps er síðan notað til að reikna út hluta útgerða á Grýtubakkahrepps.
- Síðustu þrjár dálkarnir sýna síðan samdráttinn, annars vegar í tonnum fyrir gildistöku laga nr. 70/2011 og hins vegar í þorskígildum.
- Þorskur Noregur og þorskur-Rússland eru úthafsveiðiheimildir sem Íslendingar hafa í lögsögu Noregs og Rússlands.+
- Í síðasta dálknum er sýndur mismunur milli úthlutunar 2011/2012 sem sýnd er í töflu á bls. 4 og væntri úthlutun í töflu 5. 2011/2012. Heimildirnar eru unnar fyrir hverja tegund fyrir sig samkvæmt upplýsingum frá Fiskistofu.

Áhrif á Grýtubakkahrepp

- Eins og fram kemur hér að framfar er gert ráð fyrir að aflaheimildir í Grýtubakkahreppi skerðist um á bilinu 143 -321 þorskígildistonn eftir því við hvaða forsendur er miðað. Til að meta fjárhagsleg áhrif þessarar skerðingar reiknum við út kostnað viðkomandi útgerða við að leigja aftur til sín þessar heimildir á kvótapiingi.
- Miðað er við eftirfarandi forsendur:
- Útgerðaraðilar þurfa að leigja til sín 167 eða 321 tonn til að vera jafnstæðir.
- Miðað er við kaupverð á aflaheimildum í þorski skv. opinberum upplýsingum.

Kostnaður útgerða í Grýtubakkahreppi			
	Magn (tonn)	Verð (kr)	Heildarverð (m.kr.)
Fyrir gildistöku laga nr. 71/2011	320	300	96.020
Miðað við fiskveiðiár 2011/2012	167	300	50.019

- Til að halda óbreyttum heimildum þyrftu útgerðir á Grenivík því að greiða rúmar 50 m.kr., miðað við ofangreindar forsendur, til að halda sömu veiðiheimildum og þær höfðu á fiskveiðiárinu 2011/2012. Nauðsynlegt er að hafa í huga að erfitt er að spá um hvernig leiguverð mun þróast á kvótapiingi. Breytingar á leiguverði almennt eða í einstökum tegundum hefur mikil áhrif á þennan kostnað. Í forsendum okkar hér er miðað við að leiguverð á kg. af þorski sé það sama og þorskígilda.
- Ekki er vitað hvaða takmarkanir á framsali heimilda ráðherra mun setja vegna viðskipta á fyrirhuguðu kvótapiingi.

Kostnaður við veiðigjöld

- Í fyrirbyggjandi Frumvarpi til laga um veiðigjöld, eru veiðigjöld lögð á með tvennum hætti. Annars vegar grunnveiðigjald og hins vegar sérstakt veiðigjald sem verður tengt áætlaðri rentu.

Veiðigjöld - Forsendur	
Aflaheimildir	
Aflaheimild - Botnfiskur	5.553
Aflaheimild - Uppsjávartegundir	3.236
Aflaheimild alls	8.789
Fast gjald	
Fast gjald pr. kg.	8
Fast gjald - Botnfiskur	44.424
Fast gjald - Uppsjávartegundir	25.886
Fast gjald alls	70.311

- Í mati KPMG er miðað við þær aflaheimildir sem sýndar eru í töflunum hér að framan og eru heimildir í makríl undanskildar til að gera samanburðinn betri.
- Fjallað er nánar um makríl hér að aftan.

Áhrif á Grýtubakkahrepp, framhald

- Hér að neðan er hægt að sjá áhrif breytinga í afkomu útgerðar og vinnslu á fjárhæð veiðigjaldsins.

Áhrif breytinga á afkomu á veiðigjald					
Botnfiskur					
<i>Veiðigjald pr. Kg.</i>	0	20	40	60	80
Fast gjald	44.424	44.424	44.424	44.424	44.424
Sérstakt veiðigjald	0	111.061	222.122	333.184	444.245
Samtals	44.424	155.486	266.547	377.608	488.669
Uppsjávarfiskur					
<i>Veiðigjald pr. Kg.</i>	20	40	60	80	100
Fast gjald	25.886	25.886	25.886	25.886	25.886
Sérstakt veiðigjald	64.715	129.431	194.146	258.862	323.577
Samtals	90.602	155.317	220.032	284.748	349.463
Veiðigjöld alls	135.026	310.803	486.579	662.356	838.133

- Fast veiðigjald í Grýtubakkahrepp er samtals 70 m.kr.
- Í neðri töflunni má síðan sjá áhrif af mismunandi veiðigjaldi eftir því hvort eru um botnfisk eða uppsjávartegundir að ræða. Ef til að mynda veiðigjald í botnfiski er 40 kr. og 60 kr. í uppsjávarfiski, eru heildar veiðigjöld í Grýtubakkahreppi (veiðigjald + sérstakt veiðigjald) tæpar 490 millj. kr.
- Hækkun á veiðigjaldi um 10 kr. á kíló í báðum flokkum leiðir til tæplega 90 m.kr. hækkunar á veiðigjaldi.
- Skv. 11. gr. frumvarpsins renna tekjur af veiðigjöldum óskiptar í ríkissjóð.

Veiðigjöld fyrir 2010	
	kr.
Sérstakt veiðigjald botnfiskur	50
Sérstakt veiðigjald uppsjávartegundir	75
Veiðigjald+sérstakt veiðigjald botnfiskur	322.077
Veiðigjald+sérstakt veiðigjald uppsjávartegundir	268.569
Samtals	590.646

- Í frumvarpinu kemur fram að sérstök veiðigjöld fyrir árið 2010 hefðu verið rúmlega 50 kr. á kg. í bolfiski og rúmlega 75 kr. á kg. í uppsjávarfiski.
- Í töflunni hér fyrir neðan eru veiðiheimildir í makríl í Grýtubakkahreppi 2011 og áætlað veiðigjald af þeim. Gert er ráð fyrir 80 kr. á kílóíð í sérstakt veiðigjald.

Makrílkvóti 2011 - Veiðigjald í Grýtubakkahreppi	
Kvóti	5.001
Hlutfall af heildarkvóta	3,1%
Þorskígildi	1.100
Veiðigjald 8 kr.	8.801
Sérstakt veiðigjald 80 kr.	88.009
Samtals	96.810

Áhrif á Grýtubakkahrepp, framhald

- Til samanburðar er hér sýnt áætlað veiðigjald fiskveiðiársins 2011/2012 og makríls 2011 miðað við núgildandi lög og úthlutanir.

Veiðigjald 2011			
	Aflahlutdeild	Makríll 2011	Samtals
Fiskveiðiárið 2011/2012	84.720	10.407	95.127

- Er því ljóst að veiðigjöld sem útgerðir í Grýtubakkahreppi greiða kunna að margfaldast.
- Bent er á að hér er um umtalsverðan samdrátt í aflaheimildum að ræða auk þess sem álögur á sjávarútvegsfyrirtæki í sveitarfélaginu aukast umtalsvert frá því sem verið hefur. Ekki liggur fyrir hvaða áhrif það mun hafa á rekstur útgerða og starfsemi tengdra fyrirtækja en ætla má að þau verði margvísleg sem muni endurspeglast í tekjum sveitarfélagsins.
- Í þessu samhengi er jafnframt áhugavert að skoða hvert veiðigjald á hvern íbúa sveitarfélagsins er.

Veiðigjöld á íbúa í Grýtubakkahreppi miðað við veiðigjöld 2010	
Veiðigjald	590.646
Íbúafjöldi í Grýtubakkahreppi	351
Veiðigjald per. íbúa Grýtubakkahrepps í þús. kr.	1.683

Áhrif á Grýtubakkahrepp, framhald

Hlutur sveitarfélaga

- Gert er ráð fyrir að tekjum af útleigu veiðiheimilda verði deilt milli ríkissjóðs, sveitarfélaga og markaðs- og þróunarsjóðs fyrir sjávarútveginn (40%, 40%, 20%)
- Ekki liggja fyrir upplýsingar um hvernig hlut sveitarfélaga verður deilt niður en hér að neðan er sett fram sú aðferð að deila mögulegum tekjum niður í samræmi við íbúafjölda.
- Eru sýndar tvær útfærslur, annars vegar jafnað niður á alla íbúa landsins og hins vegar að undanskildum íbúum höfuðborgarsvæðisins.

Tekjur af leigukvóta - Grýtubakkahreppur			
	Forsendur	Verð á kíló (kr)	
		200	300
Leigupottur	15.500	3.100.000	4.650.000
Leigupottur með aukningu	20.000	4.000.000	6.000.000
Hlutur sveitarfélaga	40%		
Leigupottur		1.240.000	1.860.000
Leigupottur með aukningu		1.600.000	2.400.000
Heildaríbúafjöldi	319.412		
Íbúafjöldi utan höfuðborgarsvæðisins	116.246		
Grýtubakkahreppur	351		
% af heildaríbúafjölda	0,11%		
Leigupottur		1.363	2.044
Leigupottur með aukningu		1.758	2.637
% af íbúum utan höfuðborgarsvæðisins	0,30%		
Leigupottur		3.744	5.616
Leigupottur með aukningu		4.831	7.247

- Það er mikilvægt að hafa í huga að hér er aðeins um eina nálgun að ræða og óvissa er um þá fjárhæð sem útleigan mun skila auk þess sem ekki liggur fyrir hvernig deila skal henni niður á einstök sveitarfélög. Taflan gefur hins vegar gagnlega vísbendingu um mögulegar fjárhæðir.
- Hlutur Grýtubakkahrepps miðað við ofangreindar forsendur er frá 1 m.kr. til 7 m.kr.
- Í umræðum um frumvarpið hefur komið fram að hlut sveitarfélaga yrði ráðstafað til landshlutasamtaka sveitarfélaga. Hér fyrir neðan er sýnt dæmi um slíka skiptingu.
- Gert er ráð fyrir meðalverði á kíló 250 kr., og að leigupottur með aukningu sé 20 þús. tonn.

Landshlutasamtök og íbúafjöldi innan þeirra vébanda				
Landshlutasamtök	Íbúafjöldi	Hlutfall	Með höfuðborgarsvæði	Án höfuðborgarsvæðis
Samband sveitarfélaga á Suðurnesjum	21.300	6,7%	333.425	916.050
Samtök sunnlenskra sveitarfélaga	25.900	8,1%	405.432	1.113.883
Samband sveitarfélaga á Austurlandi	10.400	3,3%	162.799	447.273
Éyþing	29.000	9,1%	453.959	1.247.205
Samtök sveitarfélaga á Norðurlandi vestra	7.200	2,3%	112.707	309.651
Fjórðungssamband Vestfirðinga	7.060	2,2%	110.516	303.630
Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi	15.400	4,8%	241.068	662.309
Samtök sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu	203.152	63,6%	3.180.093	
Samtals	319.412		5.000.000	5.000.000

cutting through complexity™

© 2012 KPMG ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Cooperative ("KPMG International"), svissnesku samvinnufélagi. Allur réttur áskilinn.

Nafn, kennimark og "cutting through complexity" eru skráð vörumerki KPMG International Cooperative ("KPMG International").